

Nd. **794. Frumvarp til laga** [444. mál]

um greiðslur Atvinnuleysistryggingasjóðs vegna fiskvinnslufólks.

(Lagt fyrir Alþingi á 110. löggjafarþingi 1987–1988.)

1. gr.

Greiðslur Atvinnuleysistryggingasjóðs vegna atvinnuleysisbóta fastráðins fiskvinnslufólks skulu inntar af hendi til fiskvinnslufyrirtækja eftir því sem nánar er kveðið á um í lögum þessum.

Vinnuveitandi, sem hefur skuldbundið sig til þess að greiða fastráðnu fiskvinnslufólki föst laun fyrir dagvinnu í samræmi við nánari ákvæði í reglugerð þótt hráfnisskortur valdi vinnslustöðvun, skal eiga rétt á greiðslu úr Atvinnuleysistryggingasjóði sem hér segir:

Fyrirtæki, sem starfrækir fiskvinnslu og fullnægir skilyrðum 2. mgr. þessarar greinar og þarf að stöðva framleiðslu tímabundið vegna þess að hráefni er ekki fyrir hendi til vinnslu, skal eiga rétt til greiðslu úr Atvinnuleysistryggingasjóði fyrir hvern heilan vinnudag umfram tvo sem fyrirtækið heldur starfsmönnum á launaskrá.

Greiðsla samkvæmt þessari grein skal nema fjárhæð hámarksdagpeninga skv. 1. mgr. 23. gr. laga nr. 64/1981 fyrir hvern starfsmann í fullu starfi sem orðið hefur verkefnalaus vegna stöðvunarinnar meðan stöðvunin varir, þó ekki lengur en fjórar vikur í senn og aldrei lengur en í sex vikur á hverju almanaksári. Vegna starfsmanna í föstu hlutastarfi skal greiðslan vera í samræmi við samningsbundið starfshlutfall hlutaðeigandi starfsmanna.

2. gr.

Fyrirtæki, sem hyggst njóta greiðslu skv. 1. gr., skal með a.m.k. fimm sólarhringa fyrirvara tilkynna fyrirhugaða vinnslustöðvun og orsakir hennar til vinnumiðlunar á staðnum þar sem það á við en ella til oddvita eða sveitarstjóra sem annast atvinnuleysis-skráningu, sbr. 6. gr. laga um vinnumiðlun, nr. 18/1985. Þessir aðilar meta hvort skilyrði greiðslu eru fyrir hendi og tilkynna fyrirtæki niðurstöðu sína.

Sé greiðsla samþykkt skal atvinnurekandi afhenda vinnumiðlun eða sveitarstjórn skrá um allt fastráðið fiskvinnslufólk sem stöðvunin tekur til þar sem tilgreint sé starfshlutfall hvers starfsmanns samkvæmt ráðningarsamningi. Eintak skrárinnar með árituðu samþykki sínu sendir vinnumiðlun eða sveitarstjórn Atvinnuleysistryggingasjóði eða hlutaðeigandi umboðsmanni Tryggingastofnunar ríkisins svo og úthlutunarnefnd eða nefndum atvinnuleysisbóta vegna þeirra stéttarféлага sem málið varðar.

3. gr.

Pegar Atvinnuleysistryggingasjóður eða umboðsmaður hans hefur fengið í hendur launaskrá skv. 2. gr. og hefur ekkert við hana að athuga greiðist sú fjárhæð, sem viðurkennd er, til hlutaðeigandi fyrirtækis vikulega á meðan á vinnslustöðvun stendur, sbr. þó 4. mgr. 1. gr.

Skylt er fyrirtæki, sem nýtur greiðslna atvinnuleysisbóta samkvæmt ákvæðum þessara laga, að tilkynna vinnumiðlun þegar í stað ef breyting verður á fjölda fastráðinna starfsmanna sem misst hafa vinnu af völdum vinnslustöðvunar. Hafi fastráðinn starfsmaður hafið störf annars staðar meðan vinnslustöðvun varir og launagreiðslur fyrirtækisins falla niður fellur greiðsla niður frá sama tíma.

Vinnumiðlun skal hafa aðgang að launa- og framleiðslubókhalda fyrirtækis, svo og að fastráðningarsamningum sem í gildi eru milli fyrirtækisins og starfsmanna þess, í því skyni að ganga úr skugga um réttmæti framlagðrar launaskrár. Sama rétt á Atvinnuleysistryggingasjóður eða umboðsmaður hans.

Ef ágreiningur rís um rétt til greiðslu sker stjórn Atvinnuleysistryggingasjóðs úr ágreiningnum.

4. gr.

Fyrirtækjum, sem nýta rétt sinn til greiðslu skv. 1. gr., er skylt að hlutast til um að starfsfræðslunámskeið fyrir fiskvinnslufólk verði fyrst og fremst haldin á þeim tíma sem vinnslustöðvun varir. Verði því með engu móti við komið á fyrirtæki rétt á greiðslu fyrir þær vinnustundir hvers starfsmanns sem tapast vegna setu á námskeiðum sem haldin eru að opinberri tilhlutan, þó ekki meira en 40 stundir vegna hvers einstaklings. Þegar svo stendur á fer um tilkynningu og ákvörðun greiðslu eftir ákvæðum 2. gr. eftir því sem við á. Auk þess

er þar greinir skal leggja fram staðfestingu þess aðila er stendur fyrir námskeiði um námskeiðshaldið, tíma og efni. Greiðslur þessar teljast hluti þeirra greiðslna sem um ræðir í 1. gr.

5. gr.

Ráðherra setur reglugerð um nánari framkvæmd laga þessara.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög með sama heiti nr. 55 23. apríl 1986.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Hinn 20. janúar 1988 skipaði heilbrigðis- og tryggingamálaráðherra nefnd til þess að endurskoða lög nr. 55/1986, um greiðslur Atvinnuleysistryggingasjóðs vegna fiskvinnslufólks. Samkvæmt 6. gr. laganna falla þau úr gildi hinn 31. maí nk.

Nefndin er þannig skipuð: Ágúst H. Elíasson tæknifræðingur, Eyjólfur Jónsson framkvæmdastjóri, Jón Steindór Valdimarsson lögfræðingur, Óskar Hallgrímsson deildarstjóri, Ragna Bergmann, formaður Verkakvænnafélagsins Framsóknar og Þórir Daníelsson framkvæmdastjóri. Formaður nefndarinnar er Eyjólfur Jónsson.

Í yfirlýsingu ríkisstjórnarinnar um efnahagsaðgerðir hinn 29. febrúar 1988 segir m.a.: „Ákvæði laga og reglugerðar um greiðslur Atvinnuleysistryggingasjóðs vegna fastráðins fiskvinnslufólks verði endurskoðuð í samráði við hlutadeigandi samtök.“

Nefndin hefur lokið störfum og orðið sammála um meðfylgjandi frumvarp til laga um greiðslur Atvinnuleysistryggingasjóðs vegna fastráðins fiskvinnslufólks.

Lagt er til að löggin verði óbreytt að öðru leyti en því að fellt verði niður ákvæði í 3. mgr. 1. gr. um að skilyrði fyrir greiðslu til fyrirtækis sé að það hafi minnst tíu fastráðna starfsmenn svo og að felld verði niður 5. mgr. 1. gr., um að greiðslur takmarkist við tímabilin 1. janúar til 31. maí og 1. september til 31. desember og verði réttur til greiðslu þannig jafn allt árið.

Athugasemdir við einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Greinin er samhljóða eldri lögum að öðru leyti en því að hér er í 3. mgr. fellt niður það skilyrði að fyrirtæki þurfi að hafa minnst 10 fastráðna starfsmenn til þess að eiga rétt á greiðslu samkvæmt lögnum. Þetta er rökstutt með því að ekki er talinn leika vafi á rétti starfsmanna smærri fyrirtækja til þess að fá fastráðningarsamning og því sjálfsgagt að þau eigi rétt á greiðslu.

Í gildandi lögum er í 5. mgr. 1. gr. kveðið svo á að endurgreiðsla takmarkist við tímabilin 1. janúar til 31. maí og 1. september til 31. desember. Lagt er til að þetta ákvæði falli niður, enda verður tilganginum með lögnum ekki náð til fulls með slíkri takmörkun.

Um 2. gr.

Greinin er óbreytt frá núgildandi lögum.

Um 3. gr.

Greinin er óbreytt frá núgildandi lögum nema felld er niður í 1. mgr. tilvitnun í 5. mgr. 1. gr. sem fellur niður, sbr. það sem segir um 1. gr.

Um 4. gr.

Greinin er óbreytt frá núgildandi lögum.

Um 5. gr.

Greinin er óbreytt frá núgildandi lögum nema niður fellur ákvæði sem gerir ráð fyrir sérstökum reglugerðarákvæðum vegna námskeiða fyrir starfsfólk í fyrirtækjum með færri en tíu fastráðna starfsmenn sem verður óþarft, sbr. 1. gr.

Um 6. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa.